

Χάρης Καστανίδης

Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης

Αθήνα, 20.01.2023

Ερώτηση

Προς τους Υπουργούς Οικονομικών, κ. Χρήστο Σταϊκούρα

Εσωτερικών, κ. Μαυρουδή Βορίδη

Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κώστα Σκρέκα

Θέμα: Προστασία του περιβάλλοντος και του δημοσίου χαρακτήρα στο παραλιακό μέτωπο του Κελλάριου Όρμου Θεσσαλονίκης (Καραμπουρνάκι)

Νοτιοανατολικά του Μεγάρου Μουσικής βρίσκεται ο Κελλάριος Όρμος, η μοναδική φυσική ακτή της Θεσσαλονίκης. Η παραλία αυτή, μήκους περίπου 2 χλμ, αρχίζει από το τέλος της επιχωματωμένης ακτής της Νέας Παραλίας, δηλαδή από το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης και φτάνει ως το ακρωτήριο Μικρό Έμβολο (Καραμπουρνάκι), όπου βρίσκεται το Κυβερνείο (Παλατάκι). Η θαλάσσια αυτή περιοχή κηρύχθηκε αρχαιολογικός χώρος προκειμένου να διαφυλαχθούν η ιστορική και αρχαιολογική μορφή του ορμίσκου που ταυτίζεται με τον βυζαντινών χρόνων λιμένα «Κελλάριον» και το υποβρύχιο φράγμα που τον προστάτευε, σχετικό ΦΕΚ 384/24.5.1989. Η περιοχή κατέχει ιδιαίτερη θέση στη συλλογική ιστορική μνήμη των κατοίκων του ευρύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης με την αδιάλειπτη ιστορική της παρουσία, αλλά και το ιδιαίτερο φυσικό κάλλος που την καθιστά διαχρονικό προορισμό αναψυχής των Θεσσαλονικέων.

Η περιοχή και οι τελευταίοι αδόμητοι χώροι της αναδεικνύονται ως κομβικής σημασίας για το μικροκλίμα της ευρύτερης περιοχής που εκτείνεται έως και το κέντρο της Καλαμαριάς. Η διαμόρφωση των χώρων αυτών ως χώρων πρασίνου είναι σημαντική συνιστώσα για την αποτροπή ανάπτυξης Αστικής Θερμικής Νησίδας, μία από τις σημαντικότερες περιβαλλοντικές απειλές της πόλης, όπως επισημαίνεται στο επιστημονικό άρθρο (<https://www.mdpi.com/2071-1050/9/2/271> Α. Γιαννακού & Κ. Σαλάτα, 2017, Α.Π.Θ.). Οι κάτοικοι στο Καραμπουρνάκι έχουν υπερασπισθεί και στο παρελθόν το απειλούμενο με δόμηση παραλιακό μέτωπο. Σε μία από τις πιο ιστορικές συνεδριάσεις του το Δημοτικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) Καλαμαριάς υιοθέτησε ομόφωνα ψήφισμα των κατοίκων για το αδόμητο και κοινόχρηστο χαρακτήρα του παραλιακού μετώπου (σχετική απόφαση 186/2022, ΑΔΑ: 6Ρ7ΘΩΕΡ-ΤΓ0). Μία απόφαση-υπεράσπιση του ισχύοντος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Καλαμαριάς

και της εγκεκριμένης από το Δ.Σ., μελέτης πολεοδομικού σχεδιασμού δευτέρου βαθμού (σχετική απόφαση 80/2010). Πρόσφατες εξελίξεις καθιστούν κρίσιμη την επόμενη περίοδο για το μέλλον όλης της περιοχής και επιτακτική την ανάγκη να δοθεί συνολική και οριστική λύση στα χρόνια προβλήματά της: • Η εξαίρεση όλης της παραλίας στο Καραμπουρνάκι από το ειδικό χωρικό σχέδιο του παραλιακού μετώπου Θεσσαλονίκης εγείρει εύλογα ερωτήματα. Ακυρώνεται σε επίπεδο συμβολισμού, αλλά και ουσίας κάθε έννοια ενιαίου σχεδιασμού του παραλιακού μετώπου όταν από αυτό αποκόπτεται η τελευταία φυσική ακτή της Θεσσαλονίκης και μεγάλο μέρος του Δήμου Καλαμαριάς. Δυστυχώς οι αιτιολογήσεις της εξαίρεσης υπήρξαν ασαφείς και αντιφατικές μεταξύ τους με αποτέλεσμα οι πολίτες της Καλαμαριάς να μη γνωρίζουν έως και σήμερα τους λόγους αποκλεισμού της Καλαμαριάς από το υπόλοιπο πολεοδομικό συγκρότημα και από το μεγαλύτερο, σύμφωνα με τους θεσμικούς φορείς της, αναπτυξιακό έργο της πόλης. • Η πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας 1103/26.7.2021 για τον χώρο επί της οδού Θεμιστοκλή Σοφούλη 78-84, γνωστό στους κατοίκους ως Πάρκο Σοφούλη (Ακτή Ντοβίλ), εμβαδού 10.400 τ.μ και φερόμενης ιδιοκτησίας της Εθνικής Τράπεζας. Η απόφαση αποχαρακτηρίζει το οικόπεδο από χώρο πρασίνου και αθλητισμού, δίνοντας τη δυνατότητα να ανοικοδομηθεί άμεσα. Το σκεπτικό/διατακτικό της απόφασης του ΣτΕ αναφέρει ότι οι προτάσεις των αντιδίκων της Εθνικής Τράπεζας υπήρξαν ασαφείς και αντιφατικές και η παρέμβαση της Δημοτικής Αρχής απερρίφθη, διότι δεν παρέστη. Η όποια οικοδόμηση του χώρου αυτού θα υποβαθμίσει, όπως αναφέρθηκε, και μάλιστα με τρόπο μη αναστρέψιμο, το περιβάλλον και τις συνθήκες ζωής στον πυκνοδομημένο αστικό ιστό. Σε κινητοποίηση των κατοίκων έχουν συγκεντρωθεί πλέον των 3.000 υπογραφών σε κείμενο διεκδίκησης του αδόμητου και κοινόχρηστου χαρακτήρα του πάρκου.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Προτίθεται η Κυβέρνηση να προχωρήσει στο χαρακτηρισμό της ζώνης, που βρίσκεται από την οριογραμμή του ενάλιου αρχαιολογικού χώρου έως την οδό Θ. Σοφούλη (το πλάτος της κυμαίνεται μεταξύ 50 έως και 70 μέτρων) ως «ζώνης μη δόμησης», ήτοι ως ιστορικού χώρου και περιοχής φυσικού κάλλους; Και επιπλέον, προτίθεται η Κυβέρνηση να διερευνήσει τα μέσα και τις απαιτούμενες διαδικασίες, προκειμένου να συμβάλει στην αποτροπή οικοδόμησης του πάρκου Σοφούλη, ιδιοκτησίας της Εθνικής Τράπεζας και απόδοσής του στην τοπική κοινωνία;
2. Είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης να διερευνήσει τις φερόμενες ιδιοκτησίες των τελευταίων αδόμητων χώρων και να εξετάσει διαδικασίες και μέσα προκειμένου να αποδοθούν στο Δήμο Καλαμαριάς ως δημόσιοι, κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου, περιλαμβάνοντας και την παραλία στο Καραμπουρνάκι στο ειδικό χωρικό σχέδιο του παραλιακού μετώπου Θεσσαλονίκης και στις χρηματοδοτήσεις που την εξασφαλίζουν;

3. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης η δημιουργία Τράπεζας Γης προκειμένου οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης να βοηθηθούν στο δυσβάσταχτο, για τις οικονομικές τους δυνατότητες, έργο απαλλοτριώσεων - διάσωσης των ελεύθερων χώρων για τη δημιουργία χώρων πρασίνου και να προχωρήσει στη θέσπιση νέων χρηματοδοτικών εργαλείων για την απαλλοτρίωση - διασφάλιση χώρων πρασίνου στα αστικά κέντρα, ανάγκη επιτακτική μπροστά στις προκλήσεις τις κλιματικής κρίσης;

Ο ερωτών Βουλευτής

Χάρης Καστανίδης